Lietas arhīva Nr. C-5189-17/26
ECLI:LV:RVPT:2017:1026.C30518917.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 26.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa,
tiesnese K.Kraveca,
ar tiesas sēžu sekretāri D.Zviedri
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "Money Express Credit", reģistrācijas Nr.40103326532, prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2017.gada 7.jūnijā saņemts AS "Money Express Credit" (turpmāk – Prasītājs) prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014.gada 29.maijā starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgts **Atgriezeniskais finanšu līzinga līgums /numurs/(turpmāk – Līzinga līgums)** saskaņā ar kuru Atbildētāja uzdevumā Prasītājs iegādājās savā īpašumā **un** nodeva Atbildētājam turējumā un lietošanā transportlīdzekli **Mercedes Benz E270,** VIN:/šasijas numurs/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Līzinga objekts), kā arī piešķīra Atbildētājam tiesības Līzinga objektu izpirkt, veicot Līzinga līgumā paredzētos maksājumus. Ar Līzinga līguma parakstīšanu Atbildētājs apņēmās samaksāt Prasītājam Līguma maksājumus.

Atsaucas uz Līzinga līguma 6.1.punktu, 9.1.punktu, 9.8.punktu un 10.3.1.punktu.

Norāda, ka ar 2014.gada 4.decembra Paziņojumu par līguma pirmstermiņa laušanu Nr.04122014/243 Atbildētājs tika informēts, ka Prasītājs saskaņā ar Līzinga līguma 10.4.punktu vienpusēji pirms termiņa izbeidz Līzinga līgumu, jo ir iestājies Līzinga līguma 10.3.1.punktā noteiktais nokavējums, kā arī brīdināja, ka Līzinga līguma saistību neizpildes gadījumā, Prasītājs uzsāks Līzinga līgumā noteikto saistību piespiedu izpildīšanas procesu, iesniedzot tiesā attiecīgu prasības pieteikumu pret Atbildētāju. Atbilstoši Līzinga līguma 10.4.punkta un 12.1.punkta noteikumiem, Līzinga līguma darbība tika izbeigta 8.dienā pēc augstāk minētā paziņojuma nosūtīšanas, sakarā ar to, ka netika veikti visi kavētie un tekošie Līzinga līguma maksājumi. Atbilstoši Līzinga līguma 10.4.punktam, Atbildētājam ir pienākums pēdējā Līguma darbības dienā vai dienā, kurā Līzinga devējs atkāpjas no Līzinga līguma, nodot Līzinga objekta turējumu Prasītājam. Līdz pat prasības pieteikuma sagatavošanas dienai, Atbildētājs nav nodevis Līzinga objektu Prasītājām, līdz ar to, Prasītājam bija liegta iespēja izmantot savas Līzinga līguma 10.6.punktā noteiktās tiesības un realizēt Līzinga objektu par brīvo cenu, lai no Līzinga objekta pārdošanas iegūtiem naudas līdzekļiem, kaut daļēji dzēstu Atbildētāja parāda saistības.

2016.gada 9.maijā Prasītājs nosūtīja Atbildētājam pretenziju – pirmstiesas brīdinājumu Nr.09052016/109, kurā atkārtoti informēja par parāda apmēru un pieprasīja līdz 2016.gada 19.maijam nokārtot savas saistības pēc Līzinga līguma, taču Atbildētājs līdz noteiktam termiņam saistību izpildi neizpildīja.

2016.gada 19.decembrī Prasītājs iesniedza Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par Atbildētāja no Līzinga līguma izrietošo saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Minētais pieteikums ar tiesas 2017.gada 3.februāra *lēmumu* Nr.3-12/6961 tika atstāts bez izskatīšanas.

Līdz 2017.gada 5.jūnijam Atbildētājs nav veicis parāda samaksu pilnā apmērā, tādējādi Atbildētāja no Līzinga līguma izrietošās parāda saistības ir **5440,35 EUR apmērā, kas sastāv no pamatparāda 4981,37 EUR un līgumiskiem procentiem 458,98 EUR.**

Norāda, ka mediācija pirms vēršanās tiesā nav izmantota, kā arī nevēlas to izmantot.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1652., 1670., 1672., 1673., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717, 1720, 1753, 1756, 1943, 1946.pantu Civilprocesa likuma 1, 24, 27, 34, 41, 93, 130.pantu un 406.^{6} panta trešo daļu.

Lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītāja labā parādu 5440,35 EUR, kas sastāv no pamatparāda 4981,37 EUR apmērā un nolīgtiem procentiem 458,98 EUR apmērā, kā arī samaksāto valsts nodevu 452,35 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR apmērā; atzīt Prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no Atbildētāja likumiskos 6 % gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda pamatsummas.

Atbildētājam Civilprocesa likuma 56.^{2}panta pirmās daļas 1.punkta noteiktajā kārtībā – Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 13.novembra regulā (EK) Nr.1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs, un ar ko atceļ Padomes regulu (EK) Nr.1348/2000 (81.nodaļa) paredzētajā kārtībā, nosūtīts prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai uz Atbildētāja to brīdi esošo deklarēto dzīvesvietas adresi Lielbritānijā (lietas 25.-27.lapa).

2017.gada 28.jūlijā tiesā saņemts Lielbritānijas kompetentās iestādes apstiprinājums par dokumentu nogādāšanu uz Atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 30.lapa).

Atbildētājs paskaidrojumus vai iebildumus par prasību tiesā nav iesniedzis.

Prasītājas AS "Money Express Credit" pārstāve uz tiesas sēdi nav ieradusies. 2017.gada 5.oktobrī tiesā saņemts Prasītājas pilnvarotās pārstāves /pers. D/ iesniegums, kurā norādīts, ka Prasītājs prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem, un lūdz lietu izskatīt bez Prasītājas pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti 2017.gada 6.septembrī uz Atbildētāja tajā brīdī esošos deklarēto dzīvesvietas adresi Lielbritānijā. Minētais tiesas sūtījums atgriezts tiesā 2017.gada 9.oktobrī, ar norādi, ka Atbildētājs minētajā adresē nedzīvo (lietas 32.lapa). Pārbaudot Iedzīvotāju reģistra datu bāzē pieejamo informāciju, konstatēts, ka Atbildētāja deklarētā dzīvesvietas adrese mainīta uz - /adrese/, uz kuru 2017.gada 10.oktobrī atkārtoti nosūtīta tiesas pavēste.

Atbildētājs nav paziņojis par savas neierašanās iemesliem, kā arī nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

Saskaņā ar 156.panta pirmo daļu, tiesa uzskata par iespējamu lietu izskatīt bez pušu klātbūtnes tiesas sēdē, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem redzams, ka 2014.gada 29.maijā starp Prasītāju un atbildētāju noslēgts Atgriezeniskais finanšu līzinga līgums nr. saskaņā ar kuru Prasītājs apņēmies nopirkt līzinga objektu – transportlīdzekli Mercedes Benz E2700 – pēc Atbildētāja izvēles un pilnvarot Atbildētāju pārņemt līzinga objektu no Prasītāja savā turējumā un lietošanā. Savukārt Atbildētājs apņēmies pieņemt līzinga objektu savā turējumā un lietošanā un samaksāt Prasītājam līzinga maksājumus saskaņā ar maksājuma grafiku un/vai līguma noteikumiem (lietas 9.-13.lapa).

Saskaņā ar Komerclikuma 463.panta pirmo daļu līzinga līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (līzinga devējs) apņemas iegūt īpašumā līzinga ņēmēja izraudzītu lietu no līzinga ņēmēja izraudzītas trešās personas (pārdevēja) un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzinga ņēmēja lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību. Līzinga līgumam piemēro Civillikuma un šā likuma noteikumus par pirkuma līgumu, ciktāl tie nav pretrunā ar šīs nodaļas noteikumiem, ja ir noīgtas līzinga ņēmēja tiesības līzinga līguma termiņa beigās, ievērojot nosacījumu, ka līzinga ņēmējam nav neizpildītu saistību pret līzinga devēju, iegūt līzingā nodoto lietu īpašumā bez papildus atlīdzības vai par atlīdzību, kura datumā, kad šo iespēju var izmantot, būs pietiekami zema, lai lietošanas uzsākšanas datumā pastāvētu pamatota noteiktība, ka līzinga ņēmējs šo iespēju izmantos (Komerclikuma 463.panta otrās daļas 2.punkts). Konkrētajā gadījumā līdzēji ir vienojušies par līzinga ņēmēja tiesībām iegūt īpašumā līzinga objektu.

Civillikuma 2033.pants nosaka pircējam pienākumu samaksāt pirkuma maksu. Savukārt Civillikuma 2035.pants noteic, ka pircējam no tā laika, kad viņš sācis pirkto lietu valdīt un lietot, jāmaksā par pirkuma maksu procenti.

No lietas materiālos esošās pavadzīmes /numurs/ redzams, ka transportlīdzeklis Mercedes Benz E270 nodots Atbildētāja lietojumā 2014.gada 29.maijā (lietas 14.lapa).

Tiesa konstatē, ka pušu noslēgtais Līzinga līgums atbilst Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumu Nr.1219 ,,Noteikumi par patērētāju kreditēšanu" izvirzītajām prasībām un nav pretrunā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 12.pantu, tādēļ tas ir tiesīgi noslēgts.

Saskaņā ar Līzinga līguma 8.1.punktu Atbildētājs apņēmies veikts maksājumus termiņos un apmēros, kas noteikti maksājumu grafikā un/vai līgumā.

No Līzinga līguma redzams, ka maksājumu veikšanas datums noteikts mēneša 25.datums, bet Līzinga līguma beigu termiņš – 2018.gada 25.maijs.

Saskaņā ar maksājuma grafiku Atbildētājs apņēmies veikt maksājumus 48 mēnešus, sākot no 2014.gada 25.jūnija līdz 2018.gada 25.maijam (lietas 13.lapa).

Lietā nodibināts, ka parādsaistības, izrietošas no līzinga līguma, bija kavētas un nav atlīdzinātas arī uz lietas izskatīšanas brīdi. Pierādījumus par pretējo Atbildētājs nav iesniedzis.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, ja tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši līguma 10.3.punktam Prasītājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma, ja līzinga ņēmējs vairāk par trīsdesmit dienām kavē jebkura līgumā vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi. Saskaņā ar līguma 10.4.punktu, par atkāpšanos no līguma līzinga devējs brīdina līzinga ņēmēju septiņas dienas iepriekš, nosūtot līzinga ņēmējam rakstisku paziņojumu.

No lietas materiāliem redzams, ka 2014.gada 4.decembrī Prasītājs nosūtījis Atbildētājam paziņojumu par līguma pirmstermiņa laušanu, kurā norādījis, ka ir konstatēta Līzinga līguma 10.3.1. apakšpunktā noteikto apstākļu iestāšanās, līdz ar to saskaņā ar līguma 10.4.punkta noteikumiem vienpusēji lauž līgumu pirms termiņa un pieprasa līdz 2014.gada 14.decembrim samaksāt parādu, kā arī nākamajā dienā pēc Līzinga līguma darbība izbeigšanas nodot līzinga objektu līzinga devējam (lietas 25.lapa).

Tādējādi tiesa atzīst, ka Prasītājs tiesīgi vienpusēji izbeidzis 2014.gada 29.maijā starp pusēm noslēgto finanšu līzinga līgumu.

2016.gada 9.maijā Prasītājs Atbildētājam nosūtījis pretenziju – pirmstiesas brīdinājumu, pieprasot līdz 2016.gfada 9.maijam samaksāt Prasītājam parādu 5540,35 EUR (lietas 17.lapa).

Civillikuma 1828.pants nosaka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbildētājs nav apstrīdējis Līzinga līgumu, nav lūdzis atzīt šo līgumu par spēkā neesošu, nav cēlis ne atsevišķu prasību, ne pretprasību, nav pierādījis jebkādu maldību, viltu vai spaidus, kā rezultātā šāds līgums būtu tapis pretēji viņa gribai.

No lietā esošā parāda summas aprēķina izriet, ka Atbildētājs nav izpildījis savas ar Līzinga līgumu uzņemtās saistības, sakarā ar ko Atbildētāja pamatparāds ir 4981,37 EUR, kas piedzenams no Atbildētāja par labu Prasītājam.

Civillikuma 1756.pantā ir noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt, Civillikuma 1753.pants paredz, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar līguma 8.2.punktu, procentu maksājumi tiek aprēķināti par vienu maksājuma periodu no attiecīgajā maksājuma perioda sākumā paredzētā atlikušās līzinga devēja finansējuma kopsummas. Atbilstoši līguma 8.3.punktam, procentu aprēķināšanas pamats ir līgumā norādītā procentu likme.

Kā izriet no Līzinga līguma, puses vienojušās par procentu likmi – 30 %.

Lietā nodibināts, ka Atbildētāja nesamaksāto procentu apmērs ir 458,98 EUR, kurš atbilstoši Civillikuma 1753., 1946. pantam piedzenams no Atbildētāja par labu Prasītājam.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenams pamatparāds 4981,37 EUR un noīgtie procenti 458,98 EUR par laika posmu no 2014.gada 25.augusta līdz 2014.gada 4.decembrim, bet kopā 5440,35 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam Prasītājam ir tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no parāda pamatsummas – 4981,37 EUR, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ņemot vērā minēto, no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami tiesas izdevumi 455,55 EUR, kas sastāv no samaksātās valsts nodevas 452,35 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem 3,20 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta otro daļu, ņemot vērā prasības raksturu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums Atbildētājam labprātīgi izpildāms desmit dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 190., 193., 195.,204.[1]pantu,

nosprieda:

Apmierināt AS "Money Express Credit", reģistrācijas Nr.40103326532, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Money Express Credit", reģistrācijas Nr.40103326532 pamatparādu 4981,37 EUR un nolīgtos procentus 458,98 EUR par laika posmu no 2014.gada 25.augusta līdz 2014.gada 4.decembrim un tiesāšanās izdevumus 455,55 EUR bet kopā 5895,90 EUR (pieci tūkstoši astoņi simti deviņdesmit pieci *euro*, 90 centi).

Samaksa veicama AS "Money Express Credit", reģistrācijas Nr.40103326532, norēķinu kontā – AS "Swedbank", LV24HABA0551031274422.

Noteikt AS "Money Express Credit", reģistrācijas Nr.40103326532, tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda, t.i. no 4981,37 EUR, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese K.Kraveca